

YASAL DÜZENLEME OLMADAN KAYIT DIŞI EKONOMİYİ NASIL ÖNLEYECEKSİNİZ?

Resmi kayıtlarda ve milli gelir hesapları içerisinde yer almayan, bu şekilde de kamu otoritelerinin denetimi dışında kalan her türlü ekonomik işlem ve faaliyet olarak tanımlanabilen kayıt dışı ekonomi, boyutları farklı olsa da, çoğu ülkenin önemle üzerinde durduğu ve mücadele ettiği bir olgudur.

Kayıt dışı ekonomi özellikle son yıllarda ülkemizde de geniş tartışma alanı yaratmış; politikacılardan bürokrasiye, iş dünyasından sivil toplum örgütlerine kadar, toplumun hemen her kesimi kayıt dışı ekonomiden ve bu ekonominin boyutlarından yakınır hale gelmiştir. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de çeşitli açıklamalarında, kayıt dışılıkla mücadele ettiklerini ve kayıt dışı ekonomiyi önleyeceklerini vurgulamaktadır.

Vergi ve sosyal güvenlik gibi kamusal düzenlemelerden kaçınma yolu olarak kullanılan kayıt dışı ekonomik faaliyetler, kamu finansman dengesini bozarken, kayıtlı ve yasal düzenlemelere uygun davranan ekonomik birimler aleyhine de ciddi bir haksız rekabet unsuru oluşturmaktadır. Bu durum, “ekonomik gelişme dinamikleri” ve “otomobil 200 kilometre hızla giderken frene sert basılmaz” gibi gerekçelerle ihmal ya da açıklanmaya çalışılsa da, yasa dışı suç fiillerinin ve bu fiillere dayanan ekonomik faaliyetlerin de kayıt dışı ekonomi tanımı içerisinde yer aldığı düşünüldüğünde^[1], kayıt dışı ekonominin özü itibarıyla “yasalara aykırı bir birikim modeli” olduğu ve toplumsal düzeni tehdit ettiği anlaşılabacaktır. Bu durum, kayıt dışı ekonomiyle ciddi olarak mücadele edilmesi zorunluluğunun temel gerekçesidir.

Beyan dışı veya yasa dışı ekonomik faaliyetlerin toplamı olarak değerlendirilen kayıt dışı ekonomiyle mücadele, toplumsal mutabakat unsuru haline gelmiş olmakla birbirlilikte, ülkemizde bu konuda önemli yol alındığını ifade etmek mümkün değildir. Bu durumun nedenlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- 1- Kayıt dışı ekonominin tanımı ve ulaştığı boyut konusunda ortak fikir yoktur.
- 2- Kayıt dışı ekonomiyle mücadele konusunda açık ve etkin yasal düzenlemeler mevcut değildir.
- 3- Kayıt dışı ekonomiyle mücadeleyi yürütmek veya koordine etmek üzere, yetkilendirilmiş herhangi bir kamu birimi mevcut değildir.
- 4- Kayıt dışı ekonomiyle mücadele konusunda kısa, orta veya uzun vadeli herhangi bir plan veya proje mevcut değildir.
- 5- Kayıt dışı ekonomiyle mücadele konusundaki toplumsal mutabakatı toplumsal katılıma dönüştürecek bir yapı da mevcut değildir.

Yukarıda sayılan hususlardan ilki akademik ve mesleki çevreler ile konuyla ilgili idari birimlerin oluşturacağı çalışma gruplarının belirleyeceği konudur. 3'üncü ve 4'üncü başlık altında belirtilen hususlar, kayıt dışı ekonomiyle mücadele konusundaki siyasi ve idari kararlılığın yoğunluk derecesiyle bağlantılı olarak çözümlenebilecek sorunlardır. 5'inci başlıktaki husus kayıt dışılıkla mücadeleyi ciddi olarak bir misyon haline getiren birimlerin, "*vergi ahlakı*" ve "*vergi bilinci*" başta olmak üzere, psiko-sosyal çerçevede yürütecekleri toplumsal destek sağlamaya yönelik çalışmalar sonucunda, orta vadede çözümlenebilecek bir sorundur. En şaşırtıcı konu ise 2'nci başlıkta belirttiğimiz ve bu çalışmada vergisel düzenlemeler bakımından ele alacağımız husustur.

Konu şaşırtıcıdır, zira, kayıt dışı ekonomi tartışma konusu yapılırken, kimse kayıt dışı ekonomik faaliyet ve işlemlerin tespiti ve bunlarla mücadele için hangi yasal düzenlemelerin bulunduğunu, kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin ve işlemlerin etkili yaptırımlara bağlanıp bağlanmadığını, kayıt dışılıkla etkin bir mücadele için yasal düzenleme ihtiyacı bulunup bulunmadığını sormamış, bu konuda bir tartışma da yaşanmamıştır.

Ancak, vergi sistemimizde kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin ve işlemlerin tespitine ve önlenmesine yönelik etkin düzenlemelerin bulunmaması bir yana, bu sistem içerisinde, kayıtlı ve bütün vergisel yükümlülüklerini yerine getiren yükümlüler için sağlanan kolaylıkların tamamı kayıt dışı mükelleflere de sağlanmakta ve kayıt dışındaki mükellefler, belli uygulamalar bakımından kayıtlı mükelleflerden daha az “risk” taşımaktadır.

1. Kayıt Dışında Kalmanın Özel ve Etkili Bir Vergisel Yaptırımını Bulunmamaktadır:

Vergi Usul Kanunu’nun 341’inci maddesinde, “*Vergi ziyası, mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesini veya eksik tahakkuk ettirilmesini ifade eder.*” tanımı yapıldıktan sonra, yine aynı Kanun’un 344’üncü maddesinde “*Vergi Ziyası Cezası*” başlığı altında;

*“341 inci maddede yazılı hallerde vergi ziyasına sebebiyet verildiği takdirde, mükellef veya sorumlu hakkında ziyaa uğratılan verginin **bir katı** tutarında vergi ziyası cezası kesilir.*

Vergi ziyasına 359 uncu maddede yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi halinde bu ceza üç kat, bu fiillere iştirak edenlere ise bir kat olarak uygulanır.

.....” düzenlemesi yapılmış ve nihayet 28/08/2024

tarıhli 7524 sayılı Kanun'la bu maddeye eklenen;

“Vergi kanunlarına göre mükellefiyet tesis ettirilmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uyulmaksızın vergi dairesinin ittilai dışında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyaına sebebiyet verilmesi durumunda, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre kesilecek vergi ziyai cezası yüzde elli artırılarak uygulanır.” ek fıkrasıyla, ticari, zirai veya mesleki faaliyetlerini kayıt dışı bırakan mükelleflere, bu faaliyetleriyle vergi ziyaına sebebiyet vermeleri halinde, vergi ziyai cezasının 1,5 kat olarak uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Belirtilen düzenleme, 2024 yılında yapıldığı için, önceki dönemlerde tespit edilen kayıt dışı faaliyetler için uygulanmayacak, ayrıca 2024 yılından sonra da sadece kayıt dışı bırakılan ticari, zirai veya mesleki faaliyetler için uygulanacaktır.

Yürülükteki düzenlemelerden görüleceği üzere; gerek vergi ziyaının tanımında, gerekse vergi ziyai suçuna uygulanacak cezanın tanımında, kayıtlı mükellefler ile kayıt dışı mükellefler arasında 2024 yılına kadar fark gözetilmemiş, 2024 yılından sonra ise, sadece kayıt dışı bırakılan ticari, zirai ve mesleki faaliyetler için yarım kat daha fazla vergi ziyai cezası tanımlanmıştır.

Konuyu örnekeleyecek olursak; işe başlamayı bildirme, defter tutma, beyanname verme vb. bütün vergisel yükümlölüklerini yerine getiren, ancak nezdinde 2024 yılı için yapılan incelemede 100 TL. vergi ziyaına sebebiyet verdiği tespit edilen yükümlüye 100 TL vergi ziyai cezası kesilecek; hiçbir vergisel yükümlölüğünü yerine getirmeyen, kayıt dışı faaliyette bulunduğu ve aynı yılda 100 TL vergi ziyaına sebebiyet verdiği tespit edilen ticari, zirai, mesleki kazanç sahiplerine ise 150 TL vergi ziyai cezası kesilecektir. **Belirtilen incelemeler 2024 yılı öncesi dönemler için yapıldığında ise, kayıtlı olan yükümlüye de, kayıt dışı olan**

yükümlüye de aynı tutarda vergi ziyai cezası kesilecektir.

Oysa, Vergi Usul Kanunu'nun 4008 sayılı Kanun'la değişmeden önceki 344'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının 7 numaralı bendinde *"Beyan esasına dayanan mükellefiyetlerde beyanname verme süresi ve ek süre geçtiği halde, ticari, zirai veya mesleki kazanç sahiplerinin kazançları ile ilgili faaliyetlerinin vergi dairesinin ıttılay dışında bırakılması"* suretiyle vergi ziyaina sebebiyet verilmesi, **başka bir koşul aranmaksızın "kaçakçılık" fiili sayılıyor ve bu fiil için, yine aynı Kanun'un 4369 sayılı Kanun'la yürürlükten kaldırılan 345'inci maddesi hükmüne göre kaçırılan verginin üç katı tutarında ceza kesiliyordu.**

Diğer yandan, vergi sistemimizde yer alan usulsüzlük cezaları da kayıt dışı mükellefler bakımından herhangi bir özellik taşımamakta; özel ve genel usulsüzlük cezaları ile bu cezalarla ilgili bazı özel düzenlemeler kayıtlı mükelleflere nasıl uygulanıyorsa, kayıt dışı mükelleflere de aynı ve eşit biçimde uygulanmaktadır. Bu durumun Vergi Usul Kanunu'nun 353'üncü maddesinde düzenlenen özel usulsüzlük cezaları bakımından da farkı bulunmamaktadır.

Özel ve genel usulsüzlük cezalarının uygulanmasında kayıtlı mükelleflerle, kayıt dışı mükellefler arasında herhangi bir fark gözetmeyen vergi sistemimiz; bu cezalara yönelik, başta zamanaşımı olmak üzere, bazı özel düzenlemeler bakımından da fark gözetmemektedir.

Belirtilen hususlar çoğunlukla kayıt dışı işlem yapanlar lehine sonuçlar doğurmakta, bu şekilde çalışanlar vergi kanunlarının şekil ve usul hükümlerine uymanın yaratacağı maliyetlerden (defter tutma, tasdik ettirme, beyanname verme, işe başlamayı bildirme maliyetleri gibi) kurtularak, avantajlı hale gelmektedir.

2. Kayıt Dışı İşlem Yapanlar, Kayıtlı Yükümlülerin Yararlanabileceği Vergisel Kolaylıkların Tamamından

Yararlanabilmektedirler:

Vergi sistemimizdeki düzenlemelerle, bir yandan vergi cezaları bakımından kayıt dışı mükellefler ile kayıtlı mükellefler arasında ayırım yapmayarak çoğunlukla kayıt dışı mükellefleri avantajlı hale getirirken; diğer yandan da yine bu sistem içerisinde yer alan ve esasında kayıtlı mükelleflerin yararlanması gereken bazı vergisel kolaylıklardan, kayıt dışı mükellefleri de yararlandırmaktadır. Şöyle ki;

-Vergi Usul Kanunu'nun 344'üncü maddesinin son fıkrasında düzenlenen, *"vergi incelemesine başlanılmasından veya takdir komisyonuna sevk edilmesinden sonra verilenler hariç olmak üzere, kanuni süresi geçtikten sonra verilen vergi beyannameleri için bu madde uyarınca kesilecek ceza yüzde elli oranında uygulanır."* şeklindeki, düzeltme beyannamesi verilmesi halinde sağlanan yüzde elli indirimli vergi ziyai cezası uygulaması,

-Kanun'un 371'inci maddesinde yer alan, beyan edilen vergilerle ilgili olup vergi ziyai cezasını gerektiren fiilerin, ilgili makamlara kendiliğinden haber verilmesi sonucunda hiçbir suretle vergi ziyai cezası kesilmemesini sağlayan *"Pişmanlık ve Islah"* düzenlemeleri,

– 376'ncı maddede düzenlenen ve ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi veya vergi farkının ve aynı maddede gösterilen indirimlerden arta kalan vergi ziyai, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili vergi dairesine başvurarak vadesinde veya 6183 sayılı Kanunda belirtilen türden teminat göstererek vadenin bitmesinden itibaren üç ay içinde ödeneceğinin bildirilmesi halinde uygulanan *"Vergi ziyai, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme"* hükümleri,

-Ayrıca, aynı Kanun'nun Ek.1-11'inci maddelerinde hükme bağlanan ve vergi idaresi tarafından re'sen, ikmalen veya

idarece tarh edilen vergiler[2] ile bunlara ilişkin cezaların tarhiyat öncesi veya tarhiyat sonrasında uzlaşılmasıyla ilgili düzenlemeler,

herhangi bir ayırım ve fark yaratılmadan, hem kayıtlı mükellefler için ve hem de kayıt dışı mükellefler için uygulanan yasal düzenlemelerdir. Bu düzenlemelerden sadece kayıtlı çalışan yükümlülerin yararlanabileceği veya bu düzenlemelerden kayıt dışı çalışan mükelleflerin yararlanamayacağı yönünde herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

3.Kayıt Dışı Yükümlülerin Vergisel “Riskleri” Daha Azdır:

Kayıt dışı ekonomiyle mücadele “*hedef*” olarak ifade olarak ifade edilse de, ne yazık ki kayıt dışı ekonomik faaliyetler ve işlemler, kayıtlı faaliyet ve işlemlerden daha küçük ve daha net olmayan bir denetim “*hedefi*” oluşturmaktadırlar.

Bu durumun sebeplerinin başında; vergi düzenlemeleri içerisinde kayıt dışı faaliyet ve işlemleri kavrayacak etkili ve özel hükümlerin bulunmaması ve bu konuya yönelik yapılacağı ifade edilen düzenlemelerin de yapılmaması gelmektedir.

Kayıt dışı ekonomik faaliyet ve işlemlerin tespitini ve önlenmesini sağlayacak özel ve etkili yasal düzenlemelerin bulunmaması bir yana; vergi denetim ve incelemesine başlamanın gerekçeleri, çoğunlukla kayıtlı yükümlülerin beyanları ve bu beyanların ekini oluşturan mali tablolardan oluşturulmaktadır. Belirtilen bu durum, denetim birimlerinin inceleme sonuçları değerlendirildiğinde açık olarak görülecektir. Örneğin, basına da yansıdığı şekliyle, son dönemlerde yoğunlaşan “*harcama ve gider sorgulaması modeli, enflasyon düzeltmesi ve nakit sermaye artırımını indirimi incelemeleri*” tamamen kayıtlı mükellefler nezdinde yapılmakta, kayıt dışı mükellefleri kapsamamaktadır.

Diğer yandan, özellikle para, banka ve sermaye piyasalarına yönelik yasal düzenlemelerdeki eksiklikler nedeniyle “*hamiline yazılı*” şekilde işleyen kayıt dışı faaliyet ve işlemlerin

hiçbir iz bırakmadan yapılması, kayıt dışı faaliyetler inceleme ve denetim altına alınsa da; inceleme ve denetimler için sağlıklı veri akışı sağlanmasını engellemektedir.

Yukarıda kısaca vurguladığımız nedenler, kayıt dışı yükümlülerin denetim ve incelemeye tabi tutulma riskleri ile inceleme sonucunda karşılaşılabilecek maliyet bakımından, kayıtlı mükelleflerden daha az “*risk*” altında olduklarını ortaya koymaktadır.

Diğer yandan, 1998 yılında Vergi Usul Kanunu’nun 359’uncu maddesinde “*Kaçakçılık Suçları ve Cezaları*” yeniden düzenlenmiş ve bu maddeyle yapılan düzenlemelerle iki önemli sonuç ortaya çıkmıştır;

1- Maddede hükme bağlanan fiillerle vergi ziyaına sebebiyet verilmesi halinde, kesilecek vergi ziyası cezası VUK’un 344’üncü maddesinin 3’üncü fıkrası hükmüne göre üç kat olarak uygulanacak,

2- Madde hükme bağlanan fiilleri işleyenler hakkında, bu fiillerle vergi ziyaına sebebiyet verip vermediklerine bakılmaksızın, VUK’un 367’nci maddesine göre yetkili Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulacak ve bu fiilleri işleyenler VUK’un 359’uncu maddesinde hükme bağlanan hürriyeti bağlayıcı cezalara muhatap olabileceklerdir.

Ancak, Vergi Usul Kanunu’nun 359’uncu maddesinde yapılan düzenlemeler incelendiğinde görülecektir ki; **bu maddede hükme bağlanan suç fiillerinin çoğunluğu kayıtlı faaliyette bulunan mükellefler tarafından işlenebilecek nitelikte olmasına rağmen; ancak çok sınırlı kısmı kayıt dışı mükellefler veya herkes tarafından işlenebilir niteliktedir.** Şöyle ki;

Vergi Usul Kanunu’nun 359’uncu maddesinin (a) fıkrasında “*Vergi kanunlarına göre tutulan veya düzenlenen ve saklanma ve ibraz mecburiyeti bulunan*” başlığı altında sayılan;

– Defter ve kayıtlarda hesap ve muhasebe hileleri yapanlar,

gerçek olmayan veya kayda konu işlemlerle ilgisi bulunmayan kişiler adına hesap açanlar,

-Defter, kayıt ve belgeleri tahrif edenler veya gizleyenler (varlığı noter tasdik kayıtları veya sair suretlerle sabit olduğu halde, inceleme sırasında vergi incelemesine yetkili kimselere defter ve belgelerin ibraz edilmemesi gizleme demektir) veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge belgeleri kullananlar ile,

Yine aynı maddenin (b) fıkrasında *“Vergi kanunları uyarınca tutulan veya düzenlenen ve saklanma ve ibraz mecburiyeti bulunan”* başlığı altında sayılan;

-Defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya sahte belgeleri kullananlar,

şeklinde tanımlanan *“kaçakçılık”* fiillerinin, kayıt dışı faaliyette bulunan mükellefler tarafından işlenmesine imkân ve ihtimal yoktur. Zira bu fiillerin tamamı; ancak ve ancak *“Vergi kanunlarına göre tutulan veya düzenlenen ve saklanma ve ibraz mecburiyeti bulunan”* defterleri tutan ve belgeleri düzenleyen kayıtlı mükellefler tarafından işlenebilir niteliktedir.

Örneğin; kayıt dışı çalışan ve dolayısıyla hiçbir defter tutmayan ya da belge düzenlemeyen bir mükellef için; defter ve kayıtlarda hesap ve muhasebe hilesi yaptığı söylenemeyeceği gibi; aynı mükellefin defter, kayıt ve belgeleri tahrif ettiğinden veya gizlediğinden ya da sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullandığından da söz edilemeyecektir.

Kayıt dışı bir yükümlünün Vergi Usul Kanunu’nun 359’uncu maddesinde sayılan *“kaçakçılık”* fiillerinden ancak çok sınırlı bir kısmını işlemesi söz konusudur ki; aşağıda belirtilen bu fiillerin kayıt dışı çalışan bir mükellef tarafından işlenmesi kadar, kayıtlı mükellefler ya da hiçbir mükellefiyeti olmayan

diğer kişiler (hatta herkes) tarafından işlenmesi de olanaklıdır. Görüleceği üzere, aşağıda sayılan sınırlı sayıdaki kaçakçılık fiilinin kayıt dışı mükellefiyete özgü bir hali yoktur, bu yönüyle de Kanun'un 359'uncu maddesinde kayıt dışı yükümlülükle bağlantılı olarak hükme bağlanmış herhangi bir kaçakçılık fiili bulunmamaktadır.

Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinin hükme bağladığı, kayıtlı mükellefler gibi, kayıt dışı mükellefler tarafından da işlenebilecek sınırlı sayıdaki kaçakçılık fiilleri;

– Defterlere kaydı gereken hesap ve işlemleri vergi matrahının azalması sonucunu doğuracak şekilde tamamen veya kısmen başka defter, belge veya diğer kayıt ortamlarına kaydedilmesi,

– Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlenmesi ve

-Belgelerin Maliye Bakanlığı ile anlaşma olmadığı halde basılması ile sahte olarak basılmasıdır.

Özetleyecek olursak, vergi sistemimizde kayıt dışı faaliyet ve işlemlere yönelik olarak tanımlanmış herhangi bir “kaçakçılık fiili” mevcut olmayıp, mevcut sistem içerisinde tanımlanan “kaçakçılık fiillerinin” önemli bir kısmı, yasal defter tutan ve belge düzenleyen, dolayısıyla kayıt altındaki mükellefler tarafından işlenebilir niteliktedir. Bu durum ise, “kaçakçılığın” ağır sonuçları (ziyaa uğratılan üç katı vergi ziyai cezası, uzlaşma yapılmaması ve hürriyeti bağlayıcı cezalar) bakımından kayıtlı mükelleflerin, kayıt dışı mükelleflerden daha fazla “risk” altında olduğunu göstermektedir.

4. Sonuç:

Yapılan açıklamalardan görüleceği üzere, vergi düzenlemelerimizde, kayıt dışı faaliyet ve işlemleri hedef alan, kayıt dışılığı etkili olarak cezalandıran bir düzenleme mevcut bulunmamakta; sistemde yer alan ve esasen

kayıtlı mükellefler tarafından yararlanılabilecek durumda olması gereken bazı vergisel kolaylıklardan, kayıt dışı mükellefler de, hiçbir kısıtlama olmaksızın yararlanabilmektedir.

Ayrıca, vergi sistemimizde “kaçakçılık” gibi ağır yaptırım ve sonuçlara bağlanan suç fiillerin çoğu kayıtlı mükellefler tarafından işlenebilir nitelik taşımakta; çok sınırlı sayıdaki suç fiili ise (herkes tarafından işlenebilir olduğu kadar) kayıt dışı mükellefler tarafından işlenebilir nitelik taşımaktadır. Bu yönüyle, Türk Vergi Sistemi’nde “kaçakçılık” fiillerinin cezai yaptırımlarına muhatap olma anlamında, kayıtlı mükellefler, kayıt dışı mükelleflerden daha fazla “risk” altında bulunmaktadır.

Buna göre, **kayıt dışı ekonomiyle ciddi olarak ve gerçekten mücadele edilmek isteniyorsa**; öncelikle vergi kanunlarından başlamak üzere, bu konuda açık ve net yasal düzenlemeler yapılması, bu düzenlemeler ışığında da, idari yapılandırmaların gerçekleştirilmesi ve toplumsal mutabakatın toplumsal katılıma dönüştürülmesi kaçınılmaz görünmektedir.

Aksi durumda, *“200 km hızla giden otomobil (her ne demekse), ya uçuruma yuvarlanacak ya da yolda devrilecektir.”*

Hemen belirtelim ki; Ülkemizi, 5 Aralık 2017 tarihinden beri “gri liste”ye alan Avrupa Konseyi’nin bu listeyi oluştururken uyguladığı kıstaslar tamamen konumuzla ilgilidir[\[3\]](#).

a. Vergi kaçakçılığı ve vergi yolsuzluğu: Yasa dışı yollardan hiç vergi ödenmemesi veya ödenmesi gerekenden daha az vergi ödenmesi hali.

b. Agresif vergiden kaçınma uygulaması: Vergi yükümlülüğünü yasal yolları kullanarak en az düzeye indirme hali.

c. Kara para aklama: Orijini yasa dışı yollardan elde edilen paranın gizli olarak tutulması hali.

[1] Tanımı gereği kayıt dışı olan suç teşkil eden fiillerin (örneğin, uyuşturucu ticareti, tefecilik vb) ve bu fiilerden elde edilen gelirlerin önlenmesi, vergi düzenlemelerinden önce, güvenlik ve ceza düzenlemelerinin konusudur.

[2] 28.07.2024 tarihinde yürürlüğe giren 7524 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesiyle yapılan düzenlemeyle, ikmalen ve re'sen tarh edilen vergi asılları, bütün yükümlüler bakımından uzlaşma kapsamı dışına çıkarılmıştır.

[3]Tuncay Kapusuzoğlu, Vergi Cennetleri, Jersey Adası ve Görünmezliğin Dayanılmaz Hafifliği, www.vergiplatformu.com, 15.09.2025

Bu yazının özetini 28 Eylül 2025 tarihli BirGün Gazetesi'nde yayınlanmıştır.